

דוח ביקורת פנים

קייטנות קיץ 2010

עמידה בתנאי חוזר מנכ"ל

משה"ח

קייטנות קיץ 2010

1. כללי

במסגרת תוכנית העבודה לשנת 2010, נבדקה על-ידי הפעלת הקייטנות בקיץ 2010.

מטרת הביקורת לבחון האם החברה קיימה את הוראות חוזר מנכ"ל משה"ח

אדר תשס"ט (אפריל 2009) סט 8 (ב), שעניינו קייטנות- נהלים והנחיות.

לשם ביצוע הביקורת נוקטו האמצעים כדלקמן:

-נערכו פגישות עם מנהל אגף חינוך תרבות וקהילה ומנהל מחלקת קהילה.

- נבדקו רשימות עובדים שהועסקו בקייטנה כמנהלי מוקדים ומדריכים.

- נבדקו מסמכים שונים כגון רישוי עסקים, תעודות, בעלי תפקידים, אישורי בטיחות וכו'.

- עליו לציין בסיפוק את שיתוף הפעולה המלא לו זכיתי מצד מנהל האגף חינוך תרבות

וקהילה, מנהל מחלקת קהילה, וצוות העובדים ועל כך תודתי להם.

2. תהליך רישוי קייטנה

עפ"י הוראות חוזר מנכ"ל הג"ל ישנם שני סוגים של קייטנות:

1. קייטנות המחויבות ברישוי הכולל רישוי עסקים.
 2. קייטנות הפטורות מרישוי עסקים מהרשות המקומית בהתאם לצו רישוי עסקים (פטור מחובת רישוי לקייטנות), התשנ"ח 1998, בהתאם לקריטריונים מסוימים.
- חברת כיוונים. בעומדה בקריטריונים המפורטים בחוזר המנכ"ל, סווגה כקייטנה הפטורה מרישוי עסקים.
- אולם כאן המקום לציין שגם קייטנה הפטורה מרישוי עסקים, צריכה להגיש בקשה מסודרת לצורך קבלת פטור מרישוי עסקים בצירוף המסמכים הבאים:
- א. אישור התוכנית החינוכית וכוח האדם.
 - ב. אישור משטרת ישראל שלכת אדם בקייטנה אין עביחת מין.
 - ג. אישור הקב"ט הרשותי.
 - ד. אישור יועץ הבטיחות.
 - ה. אישור משרד הבריאות (אם מוגש מזון).
- חברת כיוונים הגישה בקשות לקיום קייטנה פטורה מרישוי עסק, לכלל המוקדים בקייטנה לרבות גני הילדים.
- המפקח המחוזי על קייטנות במשרד החינוך העניק אישורים לכלל המוקדים, כמוקדים הפטורים מרישוי עסקים.
- עם קבלת האישורים הנדרשים עמדה החברה בתנאי סעיף 6 לחוזר המנכ"ל.

3. הכשרת בעלי התפקידים בקייטנה

עפ"י הוראות סעיף 10 לחוזר מנכ"ל משה"ח מבקש רישיון להפעלת הקייטנה יהיה אחראי לקיומן של ההשתלמויות ולהשתתפותם של כל בעלי התפקידים בהשתלמויות הללו.

3.1. השתלמות למנהלי מוקדים

משרד החינוך ערך השתלמות מטעמו למנהלי קייטנות.

הוצגו בפני אישורים מטעם מפקח הקייטנות במחוז דרום על השתתפותם של כל מנהלי המוקדים בהשתלמות שקיים משרד החינוך.

3.2. השתלמות למדריכים

חברת כיוונים קיימה השתלמות פנימית לכל המדריכים בקייטנה. בהשתלמות זו נטלו חלק בין השאר מנהל מחלקת קהילה בחברה והממונים על הבטיחות בעיריית באר-שבע. נושאי ההשתלמות כללו נושאים חינוכיים, ביטחון ובטיחות.

4. איסור העסקת עברייני מין בקייטנה

עפ"י סעיף 11 לחוזר מנכ"ל משה"ח, אדם בגיר המועמד לשמש מדריך בקייטנה, נדרש להמציא אישור ממשטרת ישראל כי אין מניעה להעסיקו לפי החוק למניעת העסקה של עברייני מין (מדובר על גברים בלבד שגילם 18 ומעלה). מבדיקת רשימת המדריכים שהועסקו בקייטנה ומהאישורים שהתקבלו מהמשטרה עולה כי למעט מקרה בודד, לכל המדריכים היו אישורים כנדרש.

5. אישור על בטיחות הקייטנה

עפ"י הוראות חוזר מנכ"ל האמור, על כל המוקדים שבהם אמורה להתקיים הקייטנה לעבור בדיקת בטיחות מטעם הקב"ט הרשות.

הוצגו בפני אישורים המעידים על תקינות המבנים והמתקנים שבהם נערכו מוקדי הקייטנות.

אישורים אלו נחתמו ע"י מפקח מב"ט חינוך מטעם עיריית באר-שבע.

6. רישוי עסק של אתרים שבהם עומדת הקייטנה לבקר

עפ"י הוראות חוזר מנכ"ל על כל האתרים שהקייטנה עומדת לבקר בהם, להיות מאושרים עפ"י חוק רישוי עסקים.

הקייטנה ביקרה באתרים הבאים:

1. באולינג

2. גלובוס מקס

3. בריכה במבועים

לכל האתרים הנ"ל רישיון לניהול העסק ברי תוקף, שהוצגו לפניי.

כמו כן הוצג לפניי טופס ביקורת ופיקוח באתר בריכת השחייה באוניברסיטה.

כאשר המפקח ממליץ לאשר רישיון עסק לבריכה.

7. מזון

לילדים בקייטנה סופקה ארוחת בוקר.

ילד שנשאר במסגרת "יום ארוך" קיבל ארוחה נוספת במגשית.

הארוחות סופקו באמצעות "בית מוריה".

הוצגו לפניי רישיון לניהול עסק ואישור ממשרד הבריאות בתוקף עבור המטבח של "בית

מוריה".

הארוחות במוקד רגר סופקו ע"י קיזוסק מקומי.

גם לבית עסק זה הוצג בפניי רישיון לניהול עסק בתוקף.

8. בעלי תפקידים בקייטנה

8.1. מנהל הקייטנה או מדריך ראשי

עפ"י סעיף 9.1. לחוזר מנכ"ל רשאי לשמש כמנהל קייטנה (מוקד) או מדריך ראשי אך ורק

אדם העונה על אחד או יותר מהתנאים הבאים:

1. בעל תעודה של מורה או מדריך מוסמך, או מדריך מקצועי מוסמך, או בוגר באוניברסיטה

בתחום החינוך (או החינוך המיוחד) או בוגר מכללה להוראה מוכרת ובעל זותק של 3 שנים

לפחות בהוראה או בהדרכה.

2. בוגר אחד מקורסי ההכון המאושרים על ידי מינהל החברה והנוער.

3. כל מדריך בוגר כיתה י"ב המשמש מדריך בתנועת-נוער במסגרת שנת שירות ובעל

תעודה בתוקף שהנפיק מנהל החברה והנוער המעידה על כשירותו כמנהל קייטנה ומדריך

ראשי. בתנאי שפעילות זו היא פעילות המשך מול אוכלוסייה דומה.

מבדיקה שערכתי כל מנהלי המוקדים עמדו בדרישות חוזר מנכ"ל והיו בעלי תעודות

הוראה כנדרש.

8.2. מדריך

א. בתפקיד זה רשאים לשמש מורה, מדריך מוסמך, מדריך בלתי מוסמך בעלי רקע בהדרכת

נוער, סטודנט בעל רקע בהדרכת נוער, תלמיד סמינר ומדריך צעיר בוגר כיתה י' ומעלה

(מד"צ) או כל מדריך אחר שאושר ע"י מינהל החברה והנוער.

בני-נוער יועסקו כמד"צים בקייטנות עפ"י הכללים שלהלן:

תלמידים בוגרי כיתה י' ומעלה שברשותם תעודת מדריך צעיר, תעודת מדריך של"ח צעיר,

תעודת מדריך בתנועת נוער, או תעודה מכל מסגרת אחרת המכשירה מדריכים צעירים

והמוכרת על-ידי משרד החינוך –

כל אלו יהיו זכאים לקבלת תשלום כספי עבור עבודתם בקייטנה כמקובל עפ"י

חוק העסקת הנוער וייחשבו חלק מסגל המדריכים בקייטנה.

בקייטנה הועסקו מדריכים בוגרי כיתות י"ב, אשר היו מחויבים כתנאי קבלתם לעבודה

להציג את אחת התעודות המנויות בסעיף ב'.

מבדיקה שערכתי עולה התמונה הבאה:

שם המוקד	מס' המדריכים הצעירים	מס' המדריכים הצעירים ללא תעודת מד"צ / מש"צ
עולם הילד	9	7
בית אריאל	2	1
פאני קפלן	3	1
מרגליות	1	1
רגר	6	3
מתנ"ס י"א	5	1
אשכול פיס	7	5
אוניברסיטה	7	7

הביקורת רואה בחומרה רבה העסקת בני נוער כמדריכים ללא תעודות מתאימות כנדרש בחוזר מנכ"ל.

ישנם לכך השלכות בטיחותיות חמורות על כל המשתמע מכך.

הדברים אמורים במיוחד במוקדים עולם הילד, אוניברסיטה שבהם אחוז צוות המדריכים הצעירים מכלל המדריכים במקום הינו גבוה במיוחד ובכל זאת המדריכים הצעירים שהועסקו לא החזיקו בתעודות המתאימות.

8.3. חישוב מס' המדריכים בקייטנה

בסעיף 12 לחוזר המנכ"ל נאמר:

מס' אנשי ההדרכה בקייטנה יחושב על פי הכללים האלה:

א. בקייטנת יום (במבנה או בשטח פתוח למעט קייטנה המתקיימת בחוף הים)

יש למנות מדריך לכל קבוצה של 25 חניכים.

ב. 50% מכוח ההדרכה בפועל בכל סוגי הקייטנות יהיו בוגרים, למעט קייטנות של

תנועות נוער המוכרות על-די משרד החינוך.

להלן טבלה המרכזת את המוקדים, מס' הילדים, מס' המדריכים הכללי שנדרש ומס'

המדריכים הכללי שהועסקו.

שם המוקד	מס' הילדים	מס' המדריכים בפועל	מס' המדריכים הנדרש	פער
עולם הילד	140	15	5.6	+9.4
פאני קפלן	78	7	3.1	+3.9
רגר	170	15	6.8	+8.2
מתנ"ס י"א	175	15	7	+8
אשכול פיס	185	18	7.4	+10.6
אוניברסיטה	180	18	7.2	+10.8
בית אריאל	80	11	4.3	+6.7
מרגליות	80	6	3.2	+2.8

להלן טבלה המרכזת את המוקדים, מס' המדריכים הכללי בפועל, מס' המדריכים

הבוגרים הנדרש, מס' המדריכים הבוגרים שהועסקו

שם המוקד	מס' המדריכים הכללי	מס' הבוגרים שהועסקו	מס' הבוגרים הנדרש	פער
עולם הילד	15	6	7	-1
פאני קפלן	7	4	3	+1
רגר	15	9	7	+2
מתנ"ס י"א	15	10	7	+3
אשכול פיס	18	11	9	+2
אוניברסיטה	18	11	9	+2
בית אריאל	11	9	5	+3
מרגליות	6	5	3	+2

מניתוח שתי הטבלאות דלעיל עולה:

א. החברה עומדת בתקן הנדרש מבחינת היחס הנדרש בין מס' המדריכים לבין מס'

הילדים (טבלה א') ואף יותר מכך (פי שניים יותר).

ב. החברה עמדה בתקן הנדרש ביחס התפלגות בין המדריכים הבוגרים לבין המדריכים

הצעירים.

9. הצהרת ההורים על מצב בריאותו של ילדם

עפ"י סעיף 6 לפרק 7 לחוזר מנכ"ל, ההורים אמורים למסור למנהל הקייטנה טופס הצהרה על מצב בריאותו של הילד חתום על ידם.

בפועל, החברה החתימה את ההורים על הטופס כאמור. אולם הטופס שנדרש בחוזר המנכ"ל איננו תואם במאת האחוזים את הטופס שהשתמשה בו החברה. הטופס שמופיע בחוזר מנכ"ל משרד החינוך מפורט מאוד ומכיל סעיפים רבים אשר הושמטו בטופס שבו משתמשת החברה.

על החברה להשתמש אך ורק בטופס הרשמי שנדרש בחוזר מנכ"ל.

10. אבטחה

עפ"י דרישות מנכ"ל משרד החינוך כל קייטנה שמונה מעל ל-100 ילדים, נדרשת להציב שומר בשער הקייטנה- מאבטח מוסדות חינוך. מתוך שמונה מוקדים שהפעילה החברה, 5 מוקדים עברו את סף ה-100 ילדים. באותם המוקדים היו מאבטחים מוס"ח כנדרש.

11. יומן אירועים

לאורך כל הקייטנה נוהל "יומן אירועים" שבו רוכזו כל האירועים החריגים כגון פציעות ילדים, בעיות משמעת, אחזקת מבנים וכו'. כמו כן, לכל מנהל מוקד נמסרו טופסי "דוח אירוע" שבאמצעותו הוא מדווח לראש מטה הקייטנות באופן מפורט על האירוע. שיטת העבודה הזו, הבטיחה שכל האירועים יתועדו בזמן אמת ונעשו בקרה ופיקוח אחרי האירוע.

12. סיכום והמלצות

- 12.1. מממצאי הדוח עולה כי החברה פעלה בהתאם לחוזר מנכ"ל משה"ח אדר תשס"ט (אפריל 2009) סט 8/ (ב) שענינו קייטנות נהלים והנחיות.
- 12.2. יתרה מכך, החברה נקטה במשנה זהירות בהיקף העסקת כח האדם הנדרש והעסיקה עובדים מעבר למינימום וכל זאת כדי לא לקחת סיכונים מיותרים.
- 12.3. רק במקרים בודדים, הייתה חריגה מהכללים שהותוו בחוזה הנ"ל.
- 12.4. על החברה להקפיד הקפדה יתרה שכל המדריכים הצעירים (קרי שאינם בני 18) יהיו בעלי תעודות מד"צ \ מש"צ כנדרש.
- 12.5. הצהרת ההורים על טופס בריאות, צריכה להיות על טופס הצהרה כפי שמופיע בחוזר מנכ"ל ולא טופס חילופי של החברה.